

Lieta T-146/04

Koldo Gorostiaga Atxalandabaso

pret

Eiropas Parlamentu

Tiesiskais regulējums attiecībā uz Eiropas Parlamenta deputātu izdevumiem un piemaksām — Piemaksu izmantošanas pārbaude — Izdevumu pamatojums — Parāda atgūšana ieskaita veidā

Pirmās instances tiesas (otrā palāta paplašinātā sastāvā) 2005. gada 22. decembra spriedums II - 5995

Sprieduma kopsavilkums

1. Parlaments — Tiesiskais regulējums attiecībā uz Eiropas Parlamenta deputātu izdevumiem un piemaksām — Nepamatoti pārskaitīto summu piedziņa — Minētā tiesiskā regulējuma 16. panta 2. punktā un 27. panta 3. un 4. punktā aprakstītās procedūras kā "lex specialis" attiecībā pret pēdējā minētā panta 2. punktā paredzēto procedūru piemērošana

2. *Parlaments — Tiesiskais regulējums attiecībā uz Eiropas Parlamenta deputātu izdevumiem un piemaksām — Ģenerālsekretāra lēmums par nepamatoti pārskaitīto summu piedziņu — Viņa kompetences uzdot minēto atgūšanu ieskaita veidā no deputātam izmaksājamajām piemaksām neesamība, ja viņam to nav uzdevis Prezidijs saskaņā ar piemērojamo procedūru*

3. *Prasība atcelt tiesību aktu — Kopienų tiesas kompetence — Prasījumi, kuru mērķis ir panākt, lai lieta nonāktu stadijā pirms atceltā akta pieņemšanas un process tiktu atsākts no vietas, kurā notika attiecīgā nelikumība — Nepieņemamība*
(EKL 230. un 233. pants)

4. *Kopienų tiesības — Principi — Tiesības uz aizstāvību — Dokumenti, par kuriem attiecīgā persona nav ieņēmusi nostāju — Izslēgšana no pierādīšanas līdzekļiem — Ierobežojumi*

5. *Iestāžu akti — Vispārējs pienākums informēt adresātus par pārsūdzības iespējām un termiņiem — Neesamība — Eiropas Parlamenta ierēdņu un citu darbinieku pienākumu rokasgrāmata — Noteikums, kas paredz, ka tiesību aktos jāpiemin pārsūdzības iespēja — Neievērošana — Būtisku formas prasību pārkāpums — Neesamība*

6. *Iestāžu akti — Pamatojums — Pienākums — Apjoms — Eiropas Parlamenta ģenerālsekretāra lēmums par deputātam parlamentāro piemaksu veidā pārskaitīto summu atmaksāšanu — Atsauce uz audita ziņojumu, kas nodots ieinteresētajai personai — Atsauce uz dokumentiem, kurus šī persona iesniegusi, kā arī uz daļēju atmaksu — Pielaujamība*
(EKL 253. pants)

7. *Kopienų tiesības — Principi — Vienlīdzīga attieksme — Ierobežojumi — Nelikumīgi piešķirtas priekšrocības*

8. *Prasība atcelt tiesību aktu — Pamati — Pilnvaru nepareiza izmantošana — Jēdziens*

9. *Parlaments — Tiesiskais regulējums attiecībā uz Eiropas Parlamenta deputātu izdevumiem un piemaksām — Parlamentārās palīdzības piemaksa — Pilnvarotais maksātājs, kuram uzdota pārskaitīto summu pārvaldība — Atbilstošu izmantošanu pamatojošu pierādījumu neesamība — Atmaksāšanas pienākums — Pierādīšanas pienākums apstrīdēšanas Kopienu tiesā gadījumos*

1. Noteikumu par Eiropas Parlamenta deputātu izdevumiem un piemaksām 27. panta 2. punkts, kas paredz procedūru, ar kuru kvestoriem tiek piešķirtas tiesības lemt par ikvienu domstarpību minēto noteikumu piemērošanā starp deputātu un ģenerālsekretāru, ir vispārpiemērojams noteikums, kas skar, ciktāl uz to neattiecas īpaša rakstura noteikumi, visu šo noteikumu piemērošanas jomu. Līdz ar to tas ir vispārīga rakstura noteikums attiecībā pret 16. panta 2. punktu un 27. panta 3. un 4. punktu, kuri attiecas īpaši uz domstarpībām par nepamatoti pārskaitīto parlamentāro piemaksu piedziņu. Tādējādi, pastāvot speciālajiem noteikumiem, 27. panta 2. punkts nav piemērojams attiecībā uz nepamatoti pārskaitīto parlamentāro piemaksu piedziņu.

(sal. ar 83. punktu)

2. Ir jāatceļ Eiropas Parlamenta ģenerālsekretāra lēmums, ar kuru, pirmkārt, konstatē, ka lēmumā minētās summas

prasītājam bija nepamatoti pārskaitītas kā parlamentārās piemaksas un ka tās ir jāpiedzen, un, otrkārt, norāda, ka jāuzsāk parāda atgūšana ieskaita veidā no prasītājam pārskaitāmajām piemaksām, tajā daļā, kurā noteikts, ka summa, ko prasītājs ir parādā, ir atgūstama ieskaita veidā.

Šajā sakarā Noteikumu par Eiropas Parlamenta deputātu izdevumiem un piemaksām (turpmāk tekstā — “DIP noteikumi”) 27. panta 4. punkts tiešām apraksta procedūru par parāda atgūšanu ieskaita veidā. Pirmkārt, šis noteikums norāda uz Finanšu regulas Nr. 1605/2002 73. pantu, kā arī uz šī pēdējā panta īstenošanas kārtību; tā 1. punkta otrā daļa paredz katras iestādes grāmatveža pienākumu uzsākt parāda atgūšanu ieskaita veidā līdz tādai parāda summai, kādi ir Kopienas prasījumi pret jebkuru tādu parādnieku, kuram pašam ir neapstrīdams skaidras naudas parāds, kas ir jāatmaksā Kopienām. Turklāt no Regulas Nr. 2342/2002, ar ko paredz īstenošanas kārtību minētās Finanšu regulas 71. un 73. pantam, 78. panta 3. punkta no d)–

f) apakšpunkta un 83. un 84. panta izriet, ka katrai iestādei ir jāatgūst Kopienai pienākošās parāda summas vispirms ieskaita veidā un ka neatgūšanas gadījumā iestādei ir jāuzsāk atgūšana visos pārējos tiesiskajos veidos.

Līdz ar to Parlaments, grozot DIP noteikumus, minētajam 27. pantam pievienojot jaunu 4. punktu, vēlējās paredzēt to, ka, ja no deputāta ir nepieciešams atgūt parādu, ieskaitam izmantojot parlamentārās piemaksas, kas tam pienākas, to var darīt tikai kārtībā, kāda paredzēta iepriekš minētā panta 4. punktā. Līdz ar to, tā kā ģenerālsekretārs nebija tiesīgs dot rīkojumu par attiecīgo ieskaitu, jo nebija saņēmis Prezidija pilnvarojumu saskaņā ar šajā noteikumā paredzēto procedūru, viņa lēmums ir atceļams tiktāl, ciktāl tas nosaka šādu ieskaitu.

(sal. ar 86., 87., 95.–97. un 99. punktu)

Tomēr attiecībā uz to, kurš no DIP noteikumu 16. panta 2. punkta, 27. panta 3. punkta un 27. panta 4. punkta ir speciālais noteikums, pēdējais pants paskaidro procedūru, kura jāievēro gadījumā, kad ir paredzēts piemērot atmaksas kārtību (ieskaitu), kas skar deputātam pārstāvja funkciju efektīvai izpildei izmaksātās piemaksas, rūpējoties par to, lai viņš var efektīvi pildīt deputāta pienākumus. Šī iemesla dēļ šī procedūra paredz vairākas procesuālas un materiālas garantijas. Tā kā šis noteikums attiecas uz noteiktu vienas vai vairāku nepamatoti pārskaitītu piemaksu atmaksas kārtību, tas ir uzskatāms par speciālo tiesību aktu attiecībā pret DIP noteikumu 16. panta 2. punktu un 27. panta 3. punktu, kas, starp citu, arī attaisno tā iekļaušanu aiz šī pēdējā punkta. Šādā kontekstā termins “izņēmuma gadījumos”, kas ir minēts DIP noteikumu 27. panta 4. punkta sākumā, apstiprina, ka ieskaitu var izmantot tikai pēc šo garantiju vērā ņemšanas.

3. Attiecībā uz prasījumiem, kas iesniegti prasības atcelt tiesību aktu ietvaros ar mērķi panākt, lai lieta nonāktu stadijā pirms atceltā akta pieņemšanas un process tiktu atsākts no vietas, kurā notika nelikumība, Kopienas tiesa saskaņā ar EKL 233. pantu nevar pieņemt lēmumu par to, kā iestādei jārikojas par atbildi uz spriedumu, kurš pilnīgi vai daļēji atceļ aktu. Turpretim attiecīgajai iestādei ir pienākums veikt nepieciešamos pasākumus, ko prasa sprieduma par lēmuma atcelšanu izpilde.

(sal. ar 98. punktu)

4. Saskaņā ar vispārējo principu par tiesību uz aizstāvību ievērošanu personai, pret kuru no Kopienas administrācijas puses ir vērsti iebildumi, ir jābūt iespējai ieņemt savu nostāju par katru dokumentu, ko Kopienas administrācija vēlas izmantot pret viņu. Tiktāl, ciktāl šāda iespēja viņai netika dota, neatklātie dokumenti nevar tikt ņemti vērā kā pierādījumi. Tomēr šādai dažu dokumentu izslēgšanai, kurus izmanto administrācija, ir nozīme tikai tiktāl, ciktāl izteiktos iebildumus var pierādīt tikai ar atsauci uz šiem dokumentiem. Kopienas tiesai ir jāizvērtē, vai to dokumentu neatklāšana, uz kuriem norādīja prasītājs, varēja nelabvēlīgi ietekmēt procesa gaitu un apstrīdētā lēmuma saturu.
5. Neviens Kopienas tiesībās skaidri paredzēts noteikums neuzliek iestādēm vispārēju pienākumu informēt dokumentu adresātus par pārsūdzības iespējām, ne arī par termiņiem, kuros to var izdarīt. Attiecībā uz pienākumiem, ko Eiropas Parlaments ir sev uzlicis, pieņemot ierēdņu un citu darbinieku pienākumu rokasgrāmatu, tas, ka tiesību aktā nebija norādīta iespēja to pārsūdzēt, patiešām var veidot ar minēto rokasgrāmatu uzlikto pienākumu pārkāpumu. Minētā pienākuma neievērošana tomēr nav uzskatāma par būtisku pārkāpumu, kas varētu ietekmēt tiesību akta likumību.

(sal. ar 131. punktu)

Turklāt Kopienas tiesai ir atļauts tiesā iesniegtā prasības pieteikuma pret lēmumu, ar ko tiek izbeigts administratīvais process, ietvaros uzdot veikt procesa organizatoriskos pasākumus un ļaut pieeju pilnīgi visiem dokumentiem, lai izvērtētu, vai atteikums darīt zināmu dokumentu varēja kaitēt prasītāja iespējām aizstāvēties.

(sal. ar 118. un 119. punktu)

6. EKL 253. pantā prasītais pamatojums jāpielāgo attiecīgā akta veidam, skaidri un nepārprotami izklāstot tās iestādes pamatojumu, kura pieņēmusi apstrīdēto aktu, lai ļautu ieinteresētajām personām iepazīties ar pieņemtā pasākuma pamatojumu un kompetentai tiesai — veikt savas kontroles funkcijas. Šajā ziņā Eiropas Parlamenta ģenerālsēkretāra lēmumu par deputātam parlamentāro piemaksu veidā pārskaitīto summu atmaksāšanu var uzskatīt par pietiekami pamatotu, ja tas skaidri atsaucas uz audita ziņojumu, kas nodots ieinteresē-

tajai personai, un uz dokumentiem, kurus viņa iesniedza pēc audita, kā arī uz pārskaitītajiem ikmēneša maksājumiem daļējai parāda atmaksai.

(sal. ar 134.–136. punktu)

7. Vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošana ir jāsaskaņo ar likumības principu, saskaņā ar kuru neviens nedrīkst sev par labu atsaukties uz nelikumīgu darbību, kas veikta cita labā.

(sal. ar 141. punktu)

8. Tiesību akts ir spēkā neesošs pilnvaru pārsniegšanas dēļ tikai tad, ja, pamatojoties uz objektīviem, attiecināmiem un saskanīgiem pierādījumiem, izrādās, ka tas ir pieņemts tikai vai vismaz galvenokārt, lai sasniegtu citus mērķus, nevis tos, uz kuriem iepriekš norādīts, vai izvairītos no Līgumā īpaši paredzētas procedūras, lai nodrošinātos pret šī gadījuma apstākļiem.

(sal. ar 145. punktu)

9. Saskaņā ar Noteikumos par Eiropas Parlamenta deputātu izdevumiem un piemaksām (turpmāk tekstā — “DIP noteikumi”) paredzēto kārtību deputātam, kurš ir pilnvarojis trešo personu veikt viņam pārskaitīto parlamentārās palīdzības piemaksu pārvaldību, ir jāiesniedz apliecināši dokumenti par šo piemaksu izmantošanu saskaņā ar noslēgto līgumu starp viņu un viņa palīgiem. Ja nav apliecināšu dokumentu par izdevumiem saistībā ar algu izmaksu palīgiem vai par jebkuriem citiem atmaksājamiem izdevumiem saskaņā ar DIP noteikumiem, sekas var būt tikai pienākums atmaksāt attiecīgās naudas summas Parlamentam. Visas summas, kuru izmantošanu saskaņā ar DIP noteikumiem nevar pierādīt ar dokumentiem, ir uzskatāmas par nepamatoti pārskaitītām. Tātad ieinteresētajai personai ir pienākums iesniegt administrācijai dokumentus, lai pamatotu saņemto naudas līdzekļu, uz kuriem tā atsauca, izmantošanu un lai savas prasības pieteikuma atbalstam Kapienu tiesai pierādītu, ka pēdējā pieļāvusi kļūdu, atsakoties tos ņemt vērā.

(sal. ar 157. punktu)